

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 12.

Indult Bétsből, Kedden, Augustus' 11-dikén, 1829.

Hadi Tudósítások.

A' Tiflisi Újságnak Jul. 10-dikén költ rendkívülvaló Toldalekjában a' felől tudósítatunk, hogy az Erzerumi Seraskier, (Hadi Vezér) és az alatta vezérkedő Hagki Basa a' Saganlui hegyek között (Kars és Erzerum között) Jul. 1-ső és 2 dik napjain megverettek. Az ütközet története így adatik elő: „Jun. 26-dikán által verekedtek nagy nehezen seregeink a' Saganlui meredek és erdős hegyeken. Reménylette az ellenség, hogy itt meggátolhatja előre nyomulásunkat: de a' mi ügyes katonai fordulásaink minden iparkodásait semmivé tették. Az alatt, hogy táborunknak bal szárnya tettezett megtámadásával az ellenségnek minden figyelmét magára vonta, 's azt vélte, hogy minden erőnkettit egyesítettük ellene; seregeinknek nagy része más utat vett jobbra, 's általmenvén a' hegyeken, az ellenség táborának oldalánál hadi rendbe állott. Jun. 29-dikén 1600 főből álló Törökség közelite felénk, 's közzelévő kőfalas sántzaikba vették magokat, de a' mellyekből Báró Fridrichs Gen. Májor őket kiverte 's egy zászlót nyert és 100-nál többet közülök elfogott. — Látván az Orosz Fő Vezér Gróf Paskevitsch, hogy a' Török táborot ezen fekvésében oldalról megtámadni lehetetlen, azt végezte magában, hogy azt egészen megkerüli. Jun. 30-dikán tehát egész seregével útnak indult, 's Ju-

lius 1-ső napján egyszerre egy Török táborra bukkant, melly ötet megtámadta. Ezt maga a' Seraskier vezérelte, és Hagki Basának akara segítségére menni, a' ki, a' mint a' foglyoktól megtudtuk, a' bésántsolt Török tábornak vezére. A' mi fővezérünk minden hadi mesterségét megvetette, hogy Hagki Basa a' Seraskiernelt segítségére ne jöhessen, a' mit véghez is vitt; 's így még az nap egész erővel rámenvén a' Seraskier hadaira, őket hátra nyomta 's megszalasztván 4 mértföldnyire űzte, egészen ki a' Saganlu hegyei közzül.“

„Jul. 2-dikán, minelutánna az Orosz tábor több mint két mértföldnyi terhes utat tett, 's minden akadályokat meggyőzött, a' hegyek ormóján éppen hátulról támadta meg Paskevits Generális a' Hagki Basa táborát; és mint-hogy ennek a' Seraskier Basával már most semmi egybe köttelése nem volt, annak seregeit öszvetörte, azokat táboroktól négy mértföldnyire széllyel kergette 's magát a' Basát is elfogta.“

Ezen két ütközetben, mellyek közzül az első Rainly salunál, a' másik Milliduse helységnél történt, két Török tábor verettetett meg 25 óra lefolyta alatt, mellyeknek egyike 30 ezer, a' másika 20 ezer emberből állott. Ezen táborok minden ágyúikat, mellynek száma 31, minden hadi szereiket, 's két táborokat, (az egyik bésántsolt volt), elvesz

tették. Az elfogatottak száma 1500-ra megy; zászló 19 vételt el; 's maga a Flasa is fogságba esett. A' mi veszteségünk tsekély volt.

Ezen győzdelemről Hertzeg Dadianoff Gróf Paskevitsch Adjutánsa vitte a' hírt és tudósítást Sz. Pétervárhoz, a' ki Jul. 5-dikén indult Ardasából az Orosz Fő Vezér hadiszállásáról, melly Erzerumhoz 9 mérföldnyire esik. Gróf Paskevitsch az ellenségnek üzésében foglalatoskodik.

N é m e t O r s z á g.

Münkhen, Aug. 3-dikán. Amália Leuchtenberg Hertzeg Kis Aszszonyának, Eugen Hertzeg harmadik leányának menyegző innepe tegnap tartatott. A' Völegénynek D. Pedro Tsászárnak Képviselője Károly Hertzeg (a' Bavariai Királynak testvérje) vala, és az esketést — nem lévén itthon a' Münkheni Ersek — a' Pápa Nuntiusa vitte végbe, Ő Felségének az Özvegy Királynának, Mária Kir. Hertzeg Kis Aszszonyának, Max Hertzegnek, és sok más fő személyeknek jelenlétében. Tanúk valának: Gróf Armansperg a' Külső Minister, és Gróf Rechberg Kir. Fő Kamarás. Az Esketés után Gróf Tascher, mint Meghatalmazottja Leuchtenberg Hertzegnének, által adta a' Ts. Menyaszszonyt a' Brasiliai Ts. Biztosnak Marquis Barbacénának. A' pompás vendéglések és Illuminatiok helyett, mellyek az ilyen alkalmatossággal szokásban vannak, Marquis Barbacénának az a' szép gondolatja volt, hogy 40,000 forintot a' Münkheni árváknak ajándékozott.

Münkhen, Aug. 4-dikén. Az ifjú Bras. Tsászárné ma 12 órakor e' Fő várost elhagyta. Kevéssel az elindulás előtt Ő Fge az Özvegy Királyné, Mária és

Ludovika Kir. Hertzeg Kis Aszszonyok, Károly Kir. Hertzeg, és Max Hertzeg oda mentek a' Leuchtenberg Hertzegi Palotába. A' bútsúvétel igen szivre ható vala. Generális Marquis Barbacena, a' ki itt léte alatt tanúja volt annak a' szoros egyességű házi életnek, mellyben új Tsászárnéja eddig élt, a' bútsúvételkori megnehezedett fájdalmát látván a' Hertzegi Familiának és a' Királyi Házból való Atyafiaknak, annyira megindult — hogy midőn az Özvegy Királyné az elváláskor érzékeny gondossággal szívére kötné, hogy a' hosszú út alatt semmit el ne mulasson, a' mivel az utazást kedves unokájának könnyebbé és batorságosabbá teheti, — a' Marquis nem talált szókat érzésének kifejezésére, hanem szemei könnybe borulván kezét szívére tette és a' Királyné kezét megsókolta. — Ő Fge az ifjú Tsászárné azt az időt, melly az eljegyzéstől a' menyegzőig elfolyt, Udvari Tanácsos Martius Úrnak útmutatása alatt, új Hazájának és annak nyelvének esmerésére és tanulására szorgalmasan használta, és a' Tsászári Követeket Portugalius nyelven való feleletekkel lepte és örvendeztette meg. Az ebédnél, melly az esketés napján a' Hertzegi Palotában adatatott, az első poharat Károly Hertzeg Ő Fgének D. Pedro Tsászárnak egészségéért ki itta, mellyre Marquis Barbacena a' Bavariai Királynak és az egész Kir. Háznak javáért hasonlóan poharat ürített. Ő Fge a' Tsászárné Santa-Cruzi Hertzeg Aszszony név alatt utazik.

Augsbürg, Aug. 5-dikén. Ő Fge a' Brasiliai Tsászárné testvérjétől August Hertzegtől kísértelve tegnap este 5 órakor ide érkezett, és ma 10 órakor tovább indulván útját Ulmába folytatja. — Marquis Barbacena, a' ki a' Tsászárnéval együtt érkezett meg, London-

ból Kurírt kapván, az estve mindjárt estve elutazott Londonba.

P o r t u g a l l i a .

Terceirában Jul. 10-dikén a' következő Nyilatkoztatás adattatott ki: „Gróf Villaflor, O Fgének Donna Mária Királynének Tanácsosa, Major-Generál és az Azori Szigeteknek Kormányozója 's Fő Kapitánya, 's a' t. ezennel adatik tudtára mindennek, hogy azon rendkívül való környüllásoknak következésében, mellyek között Terceira szigete vagon, és azon különös meghatalmaztatásnak ereje szerént, mellyel én felvagyok ruházva, a' bornak, theának, kávénak, és tűzkornak szabad behozatala, minden vám fizetés nélkül, mától fogva October végéig megengedtetik. A ngra Jul. 10-dikén (Aláírás) Gróf Villáflor.“

S p a n y o l O r s z á g .

Mádríd, Jul. 20-dikán. Marquis Santa Cruz fog, a' mint hallatszík, a' Királyi Meny-Aszszonyért Nápolyba küldtetni. — A' hévség néhány napok oltá nálunk 52° (Reaumur szerént), és a' víznek megfogyatkozása miatt éjjel nappal tolong a' nép a' kútaknál.

A' Kanariai Szigetekre parantso-lát ment, hogy Cubába ismét katonaságot küldjenek. A' Mexikó ellen készülő Expedítio Jun. 25-ike táján fog Cubából kiindulni. A' Cubai Intendant (a' Pénzestár Tisztje) azt mondja, hogy az Expedítio költségeire 1 millióm Pias-ter készen áll; és még is most újra adót akar ki írni a' Házakra, de a' Fő-Kapitány ellent állott. Most már mind a' ketten írtak ide Mádrídba az Udvarhoz. — Frantzia Országban 18 kis Há-jók épülnek az Országlószék költségén, mellyek közzül 4 Brigg már készen van.

Cadix, miolta szabadkikötővé lett, szemlátomást népesedik, és azoknak a' Kereskedőknek, kik eddig Gibráltárban lakoztak, nagy része itt telepedik le. — Melly nagy volt ez előtt a' tolvaj kereskedés (t. i. a' tiltott portékákkal), mellyet Gibráltár Spanyol Orzágnak belső részeibe úzótt, meg tetszik onnan, hogy a' multesztendőben Septembertől Decem-berig — a' mikor Gibráltár a' Pestis miatt bé volt rekesztve — a' Sevillai Kir. Dohányfabrika annyi dohányt és Cigar-rót (mindenik tiltott portéka) adott el, a' mennyit máskor két esztendő alatt szokott el árulni.

Murcia Jul. 4-dikén. Jun. 28-dikán estve ismét földrengés tapasztaltatott Pintárban és Orihulában. — A' Pünköst vasárnapi nagy esőzés által elborított szántóföldek igen különös látományt mutatnak. A' gabona le volt már az esőzés kezdete előtt aratva, 's a' földet az eső által oda hordott hihetetlen mennyiségű iszap egészen elfedte, mellyből most új búzavetés kelt ki, melly az elfolyt idő kevés voltához képest igen szépen megnevekedett, és ha megérhet nem kevés magot ad. Ez újabb bizonyosága a' mi földünk nagy termékenységének.

N a g y B r i t a n n i a .

London, Jul. 29-dikén. Az Admirálsi Hivatalnak a' Lloyd Kavéházhoz küldött hivatalos jelentése szerént, nem igaz, hogy a' Britanniai Zászlót a' Portugallusok megsértették azzal az alkalmatossággal, midőn a' Lona ch nevű Hajó Terceiránál feltartóztatott.

A' Brasiliai Tsászárné fogadására készültek tétetnek, mellyek szerént a' Tsászári Menyászszony elsőben Ostendebe, és onnan egy Gőz-hajóval Portsmouthba jó; Ott két Brasiliai Fregát fog készen állani, mellyek közzül egyik

re felülvén, a' nélkül, hogy Londont meglátogatná, Brasiliába elmégyen.

Irlandiából a' legújabb Újságlevelek nem írnak nyughatatlanító tudósításokat. Az Előljárók mindenütt munkások a' tsendességnek feltartásában. A' D u n g a n n o n i Városi tanács kihirdette, hogy a' ki fegyvert hord vagy vészen elő, úgy fog büntettetni, mint a' ki az Ország törvényének egyenesen ellenére jár. — Clare Megyében, a' Parlamenti Képviselő Választása Jul. 30-ikára vagy határozva. O c o n n e l l Úr egy Írást bocsátott a' Választókhöz, melly is eképpen kezdődik: „Merrión-Square Jul. 20-ikán 1829. Clareiek! A' Britanniai Ministeriumtól rajtatok és rajtam elkövetett méltatlanság végéhez közelget. A' Választás a' f. II. 30-dikára határozott. Meghívlak azért Titeket, hogy ezen a' napon a' Választás helyén velem együtt megjelenjétek. Az én gondolkozásom esmeretes és nyilván tudva van; én Irlandus vagyok; a' ki Irlandiának szabadsága és java mellett szünet nélkül buzgok; én, megesmerem, Katholikus vagyok, a' ki a' régi és tántoríthatatlan Katholika Hitnek tisztaságáról és igazságáról éppen olyan mélyen és lelkem esmerete szerint megvagyok győződve, a' milyen belső meggyőzettséssel hiszem, hogy minden emberi Valóságnak — légyen az Protestans, Presbyterianus, Dissenter, vagy Katholikus jussa van az Istent hitenek szabásai szerint, minden emberi hatalom beleavatkozása nélkül, imádni. Én a' Protestansokat hasonló bizodalommal, mint a' Katholikusokat felszólítom, hogy voksaikat reám adják.“ Ezen előbeszéd után kinyilatkoztatja, O c o n n e l l Úr, hogy ő a' Parlamentben a' népnek lesz pártján, mellynek még eddig ott pártja nem volt; elszámálja továbbá mikre vigyázzanak a' Választók a' Választás ideje alatt (az itt adott 5 ta-

nátsok között, az első az, hogy egy tsepp részegítő italt se végyenek szájokba, míg a' Választás meg nem esik), végre sok szépet ígér a' jövendőről, mint a' ki jó reménységben van, hogy ha a' Clare példáját a' többi Irlandiai Megyék is követik, megszűnik Irlandia egy nyomorult és koldus Anglus Provincia lenni, és lesz az, a' mi hajdan volt, t. i. egy független, Angliával egy Korona alatt lévő „nagy szabad, és ditső“ Nemzet.

A' Limeriki Újság szerint Lord Conyngham lesz a' Vetelkedője O c o n n e l l Úrnak a' Választáson.

Az Edinburgi Universitásnál a' minap, egy napon, 99 en doctorizáltak az Orvosi tudományban. minekutána az Exameneket az előtt mindnyájan letették, és Értekezéseiket k'dolgozták. Ezen új Doctorok között 32 Angliából való, 32 Irlandiából, 26 Skotziából, 1 Portugalliából, 1 Máltából, 1 Orosz Országból, 1 Canadából, 1 Bermudából, 3 Jamajkából és 1 Kelet Indiából. (Minekeltötte tavaj Londonban az új Univerzitás felállott volna, egész Nagy Britanniában tsak Edinburgban lehetett az Orvosi tudományt tanulni).

A' Gibráltári Kormányozó, Generális D o n, egy Hirdetést bocsátott ki, mellyben az idegen Hajóknak Gibráltárban a' rabszolgás kereskedésre való felkészíttetését keményen megtiltja. Minden, a' ki az ilyen hajóknak felkészítésében részt vesz, az Anglus törvények szerint fog büntettetni.

Birminghamban nem régiben néhány hamis pénzverők kitudódván elfogattattak. Ezek meglehetősen nagyjára üzték mesterségeket, mert 50 f. sterlingnél kevesebbet egy egy ízben ki nem adtak. Vertek pedig egész és fél Szuferin darabokat, egész és fél Koronás aranyakat, sőt Shillingeket is; segítő társaiknak egy jó aranyért három rozszzatad-

tak, a' kik a' hamis pénzt nagyobbára Irlandiába vitték, a' hol az hamar elkelt. A' hamis pénzt egy Vendég fogadós és két Aszszony személyek árulgatták.

Frantzia Ország.

Páris, Jul. 31-kén. Az idei Parlament, minekutánna a' Fő Rendek Háza tegnap Jul. 30-dikán a' Budgetot 149 voksal 2 ellen elfogadta, a' ma. napon bérekesztetett. — Hertzeg Polignac Londonbóljövén, Jul. 26-dikán St. Cloudba megérkezett, és mindjárt akkor este magános audientzián volt a' Királynál. — Admirális Rigny, mint Touloni Tengeri Főtiszt hivatalának helyére elutazott.

A' Pápa VIII Pius, egy Apostoli levelet küldött Frantzia Országba, mellyben Pápává lett felemeltetésének következésében Jubeliumot rendel. Ezen Junius 18-kán költ) Apostoli levelet, a' Király Jul. 30-dikán költ Rendelésében elfogadta és kihirdetését az Országban parantsolja, de a' nélkül, hogy a' benne lévő szóllásformák és kifejezések helybehagyattának.

A' Havrei kikötőbe Jul. 26-dikán bészállott az Iris nevű hajó, melly Buenosayresből Május elején indult el, és Rivadavia Urat a' Köz társaság hajdani Elölülőjét ide hozta magával.

Toulon Jul. 24-dikén. A' Bombahajók még mind ez ideig itt állanak és útnak nem indultak. Azt beszélik, hogy elébb tudósítást várnak Algiralól a' Frantzia Hajós Vezértől, a' ki a' Deynek Frantzia Ország Ultimatumát által küldötte. A' Dey, a' köz hír szerint, nem igen hajlandó békességet kötni.

Dánia.

Kopenhága Jul. 18-dikán. Károlina Kir. Hertzeg Aszszonynak és

Frederik Ferdinád Dániai Kir. Hertzegnek menyegzője rövid nap alatt megfog lenni. Szokás volt eddig minden ilyen alkalmatossággal „Hertzeg Aszszony-adó“ név alatt a' nevre egy rendkívül való adót vetni; de most a' Király (valamint a' mult esztendőben is Octóberben hasonló alkalmatossággal), hogy az adófizető népet kímélje, parantsolatot adott, hogy a' szokott adónak kiírása maradjon el.

Dániai Generális Sundt, a' ki Spanyol Országba utazik gyalog, Julius elején Lyonban volt, a' honnan útját Madrid felé — a' hol a' fija Dániai Követ — folytatja.

Egy Orosz Hajóssereg várattatik ide közelébről, melly 4 Lineahajókból, 5 Fregátokból és 7 kisebb Hadihajókból áll, és innen a' Közép tengerre fog ki-menni.

Török Ország.

Konstántzinápoly Jul. 25-dikén. A' Dániai itt lévő Minister Báró Hübsch tegnap volt első Audientzián a' Sultánnál; a' Pruszsus Követet pedig Royer Urat holnapután fogadja a' Nagy Ur, szokott pompával Audientzián.

Egynehány nap óta igen kedvetlen hírek szárnyalnak itt az Ázsiai tsatamezőről. Azt beszélik, hogy közel Erzerumhoz a' Seraskier megverettetett Gróf Paskevitsch által, 's hogy a' Törökök vesztesége foglyokba, ágyúban és hadi szerekben igen sokra megy. Azt is beszélik, hogy egy része az Orosz hajós seregnek Trebisond (Tarabosan) előtt megjeletn, melly Erzerumhoz éjszakfelé 20 mértf. fekszik; és azt ágyúzni elkezdették. A' Porta a' Tatárok Agáját küldötte oda, hogy a' dolognak bizonyosan végire járjon. Ugyan ekkor egy sereg osztály Gr. Paskevitsch tá-

borából dél felé küldetett, a' melly egyesítvén magát több Örmény regementekkel O a n n e s Örmény Grls vezérlése alatt, V a n várát a' V a n tava mellett megvette, mégpedig, a' mint állítják, az ott lévő számos Sízmatikus Örményeknek árulása által.

A' Balkán felől az a' hír jött, hogy az Oroszok a' Sumlai győzelmek, és Szilisztria megvétele után a' hegyeken keresztül Burgásznak tartanak, és ezen hadi operatiójokban számos hadi sereg osztály fogja őket a' tengerfelől segíteni, mellyet Sizebolinál akarnak kiszállítani *) — A' Porta, részéről, mindent elkövet, hogy az Oroszok előmenetelét megakadályoztassa. Síríából a' mult héten érkeztek sereg osztályok, mellyek azonnal tovább küldettek a' tábor felé. — A' Porta azt a' tudósítást vette, hogy a' Skutari Basa 20 ezer emberrel, többnyire Albániaiakkal már közel van Viddinhez. Smirnába 15 ezer ember váratik annak környékéről, mellyek onnan Gallipolin keresztül Drinápolyba mennek. Ezen utolsó város, valamint, Kirkilissa, Sophia és Nissa a' Sultán parantsolatjára körülsántoltatnak és igen megerősíttetnek. — A' Topdzsi Basa O s m a n, Jul. 19-dikén számos sereggel indult meg Síla felé (a' Fekete-tengernek Á'siaipartján van a' Bosporustól keletre), mivel ott az Oroszok újra kiszállottak és pusztításokat tettek. — Az Orosz Flottának egy része, 16 hadi hajó, 4 línea hajóval együtt a' napokban a' Bosporus előtt kerengett csak egy ágyú lövésnyire a' szoros tenger váraitól.

*) Odessai tudósítás szerint Jul. 31-dikéről, ezen itt érdekelt expedícióra 11—12 ezer ember indított el hajókon S e h a s t o p o l-ból Jul. 27-dikén.

Az Odessai Újság Jul. 29-dikén ezt írja az Orosz seregek mozgásairól. „A' Balkán hértzes hegyein, mellyek még közelebről is rettentő veszélyeseknek tartattak, győzödelmes seregeink általhagtak. Azon rekeszeket és sántzokat, mellyeken az ellenség esztendeig dolgoztatott, hogy azok által a' Burgászba és Aidószba vivő utakat a' Kamtsik vizénél elzárja, seregeink egynehány óra alatt elvették, 's 10 ágyút 14 zászlót és 500-nál több foglyot nyertek az ellenségtől, melly ott 400 embernél többet hagyott halva a' tsatá mezon. Rudiger Grls serege Aivadtsiknál. Roth Grls Ereklí Dere-nél van; előljáró tsapatjaik a' Balkáni tetőkön Erkets, Paliobana és Emine helyeknél.“

A m é r i k a.

Monte Video April. 25-kén. A' belső egyenetlenségek Buenos ayresben nem tsilapodnak. Az Országlószerk Parantsolatott adott ki Buenosayres Városában, hogy minden Külföldiek fegyvert fogjanak. De az Ejszak-Amériki és az Anglus Consul, mindenik a' maga nemzetére nézve, ezen Parantsolat teljesítésének ellene szegezte magát. A' Frantzia Consul Mendeville Úr elősöben nem volt ellene ezen új rendszábasnak, a' honnan az ott lévő Frantziákt fegyvert is fogtak. De késöbben más gondolatra tért, és egy Nyilatkozatást adván ki, felszóllított minden Frantziákat, hogy a' fegyvert tegyék le. E' miatt perlekedés támadt az Országlószerk és a' Frantzia Consul között.

Buenosayres Máj. 4-dikén. Mendeville Úr a' Frantzia Consul, az Országlószerkkel való perlekedésének következésében, Passust kért, és — kapott. Innen Monte-Videoa ment. — A' S a n

ta-Féiek (a' [Foederalisták). békéltni akarnak, 's Kóveteket küldöttek a' Buenos-ayresi Országglószékhez, de ez azt felelte nekik, hogy béke alkudozásokba mind addig nem bocsátkozik, míg elleneséges katona áll a' Buenosayresi földön.

Lima (Péruban) April. 30-kán. „Nagy pompával és örömmel innepeltetett meg itt a' városban az Yroni Békékötés, melly Flores és Gamarra Generálisok között Febr. 29-kén, a' Tarcuii ütközet után harmadnappal szerzetett, és a' mellyét mind a' Péruai Fő Vezér mind Bolívar megerősített. Ezen történetnek alkalmatosságával a' Congressus egy rendkívülvaló Ülésben öszvegyült, és a' Béke kötést a' népnek öröm-lármája között, egy akarattal elfogadta. (E' szerint nem igaz az a' minapi hír, mellyet az Anglus Újságlevelek Perú felől közlöttek; hogy t. i. Péru az Yroni Békességet nem akarja megerősíteni, és újra háborúhoz készül).

B é t s.

Ó Ts. K. Felsőének Házi- Udvari- és Status - Cancellarius Hertzeg Metternich Aug. 5-dikén reggel Tsch Országai jószágaiiba elhúzott. Ó Hertzegsége a' f. H. végével fog Bétsbe vissza jönni.

A' közelebb múlt Oskolai esztendőben ennyire ment a' Bétsi Ts. K. Universitásban a' főbb tudományokat Tanuló Ifjak száma:

Theológiai tudományokat hallgattak:	355.
Törvény tudományt	771.
Orvosi tudományt	551.
Seborvosi tudományt	677.
Patikáriusságot	96.
Állati orvoslást	229.
Philosophiát	712.

Öszveséggel tanultak - 5369-an.

Sopron, Jul. 28-kán vésztette el Sopron T. T. Artner Sámuel Urat, Soproni Senatort és a' Soproni Felső-Vidéki Senioratus Inspectorát, egy igazi ember szerelő Férjfiút, a' Tudományok 's tanuló Ifjúság nagy Pártfogóját, egy egyenes szívű, nagy eszű 's lelkű Hazafit, Tartsán, a' hol hivatalos foglatosságai közben ez előtt két esztendővel egy boltzat reá szakadása által megrontolt tagjainak gyógyítása végett mulatni kívánt. Hidegült tetemei Jul. 30-dikán Tartsáról Felső Lövőre viletvén által a' templom pitvarába helyeztettek, míg felette Tiszt. Tudós Wimmer August Ur valóságos Erdemeit derék halotti Beszédében szokott Ékes-szóllásával elő adta 's azután a' gyászos esetben részvevő Uraságok, a' Környéki Tisztelendőség 's Előjáróság Késérete mellett törzsökös Nemességéhez, Sorsához, Állapotjához 's Hivatalához illő Pompával a' sírba tétettek.

Fenn marad nálunk nagy Neve, mert Ó neki közöni leginkább a' Sopronyi Ev. Lyceum, hogy a' Magyar nyelv benne feléledt.

Közönséges gyász 's bánat környékezi betses Emléket; Áldás fedje 's halmozza áldott Hamvait. Béke fedje azokat.

Ú j K ö n y v e k.

„Aulus Persius Flaccus' Szatirái. Magyarul és Deálkúl; szükséges Jegyzetekkel világosítva Kis János által. Soprony. 1829. 8. 104 lap.“

Superint. Kis János Ur, a' kinek olly sok jeles Fordítást köszön már Literatúránk, 's a' ki nem régiben Delille-nek hájos etsetű „Palusi Életét“ (Soprony 1825.) tevő magyarrá: most ismét, az ugyan akkori Juvenalissa mellett, A. Persius F. Satyráival ajándékozott

meg. Nem az a' szelid, nyájas beszéd ez most, mellyel amott a' falusi bölts élet örömeire ketsegetett, hanem a' legkeserűbb feddés, 's a' vagdaló gúny hatalmas szavai, mellyek az akkor dús, de veszendő Róma feslett erköltsait verde-sik. Persius Satyráinak betsét mind saját korának eleven esmertetésére, mind pedig költeményi szépségeire nézve már rég meghatározta a' Kritika. 'S azért mi tsak meghívjuk szép lelkű Hazánkfiait, hogy ezen könyvetskénél az eredeti munka több nemű érdemeiben szintúgy, mint a' jeles Fordító tehetségében, a' ki mindenütt úgy ír itt, mint maga Persius írt volna, magyarul, — gyönyörködve sies-senek. A' Munka külseje — a' mit maga a' tisztelt Fordító is szelid mosolygással megemlít — olyan mint a' Tudós' köpnyegje, kivált jó Hazánkban.

„A' két szerelmes Pásztor. Magyar Rege. Árpád idejéből. Írta Balogh József. Pest. 1829. 12. 46. lap.“

Ez az Idyllion egészen magyar szívvel és szájjal van előadva; 's különösen a' nyelv igen gazdag, és meglepő sajátságokkal teljes. Jóllehet, némely helyeket egy kevés válogatás gyengébbekké, 's szebbekké tehetett volna. Melly eleven festés minden született magyar-nak ez, a' 29-dik lapon:

„Forró déli nap! perzselj ki a' fe-nyérek virányait, égesd ki a' patakok nyirkait, hogy a' nyáj ne haraphasson a' ki sült mezőn, 's ne ihassék a' folyók-nak fel tserepesedett medreiben. Ti, a' hegyközi sűrűnek ordas farkasai! lőt-lőzettek imént kedves juhaimnak vérök-kei. Ne tartsatok örvös ebeimtől. Urok kedve a' világon, hanyatlott: az ö ere-

jek is tarkójokban hátországok szélesszü-gyökben semmivé lett!“ 'sa' t.

Az egész, Czuczornak „Vadász If-jaira“ emlékeztet, (Auróra 1829 l. 174) a' mellynél egy egy szebb magyar Idyl-lion még' alig íratott. De bizonyára nem fogja sem idejét sem pénzt száni, a' ki magának ezen kis könyvet is meg-szerzendi.

2-szori J e l e n t é s.

A' Nagy Méltóságú Gróf Esz-terházy József Domanisi Uradalma Tisztsége által közönséges tudományra adatik, hogy a' T. N. Trenchén Vármegyé-ben fekvő, és Beszterztétől egy mértföldre távol lévő Domanisi Erdőkben, mind az felső, mind az alsó Erdőben, ezen folyó Esztendőre járandó Fa Vágások, a' többet ígérőnek által fognak adódni, a' szerént, hogy a' Bérlőnek szabad tetszésére ha-gyatik, mind a' két Vágásokat, vagy egyet felfogadni.

Az Ezen Vágásokat bérteni kívánók e' folyó eszt. September 29-dik napján a' Domanisi Tisztartóságnál arányos bánat pénzből álló Summával felkészülve meg-jelenhetnek, a' hol az Arenda feltételeit előre is meg tudhatják. Költ Domanisán Julius 25-dikén 1829.

A' pénz folyamata Augustus 10-dikén;
közép ár:
A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 99 5/8
Az 1820-béli sorsosok, 166 5/4
Az 1821-béli hasonlók, 127 5/4
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Oblí-gátzióji, 55 for. keltek, mind Conv.
A' Bank - Aktziák keltek 1135 forinton
Conv. Pénzben.

Szerkeztető és Kiadó M á r t o n J ó s e f, Professor. (Untere Bäcker-Strasse Nro 742.)

Nyomató Haykul Antal. (Obere Bäcker - Strasse Nro. 752.)